

Utbildningsdepartementet
Gymnasie- högskole- och forskningsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2025/26:616 av Agneta Nilsson (S)
Utbildning för synpedagoger

Agneta Nilsson har frågat mig om jag avser att vidta åtgärder för att säkerställa tillgången till synpedagoger, exempelvis genom att ta initiativ till en nationell utbildning för yrket.

Regeringens mål är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivas effektivt. Universitet och högskolor har ett stort ansvar för att organisera sin verksamhet så att detta mål uppnås. De övergripande kraven på högre utbildning finns i lag och förordning. När det gäller hur verksamheten ska läggas upp och hur resurser ska användas är lärosätenas självbestämmande en viktig principfråga.

Den här regeringen prioriterar högre utbildning och forskning av hög kvalitet. I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) har regeringen därför bland annat gjort satsningar för mer lärarledd tid genom att höja ersättningsbeloppen för flera utbildningsområden och även gjort ett antal riktade satsningar

för att öka antalet examinerade inom bland annat hälso- och sjukvården. Utbildning av hög kvalitet ökar vårdens, skolans och näringslivets tillgång till välutbildad personal och stärker individens möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Det rustar också studenterna väl för ett långt arbetsliv.

När det gäller att säkerställa tillgången på synpedagoger är det naturligtvis avgörande att det också finns tillgång på högskoleutbildningar av hög kvalitet och att det finns sökanden till utbildningen. Flera lärosäten erbjuder kurser i synpedagogik inom ramen för utbildningar i specialpedagogik, det förekommer även att lärosätena erbjuder uppdragsutbildningar inom till exempel synhabilitering för särskilda yrkesgrupper.

Under 2026 uppgår de direkta statsanslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå till ca 30 miljarder kronor. Som jag tidigare nämnt är en viktig princip dock att det inte är regeringen som styr över vilka utbildningar som ska ges vid olika lärosäten. Det är universitet och högskolor själva som ansvarar för dimensioneringen utifrån studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Universitet och högskolor har därmed stora möjligheter och ett ansvar att prioritera sina resurser för utbildningar till yrken där det kan finnas stora behov under kommande år. Det innebär också att lärosätena slipper onödig detaljstyrning av utbildningsutbudet. Men regeringen följer naturligtvis utvecklingen noggrant för att bedöma behoven under kommande år.

Regeringen har vidare i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) aviserat att en utredning ska tillsättas om lärosätenas utbildningsutbud mer effektivt kan styras mot ett utbildningsutbud av hög kvalitet som är relevant för samhällets och arbetsmarknadens behov av framtida kompetens, samtidigt som möjligheterna till bildning är goda och lärosätenas autonomi och rådgivning värnas. Regeringen kommer återkomma i den frågan.

Stockholm den 19 mars 2026

Lotta Edholm